

5.4.2016

Toiminnanjohtaja
Suomen Pelastusalan Keskusjärjestö
Ratamestarinkatu 11
00520 HELSINKI

HAZARDOUS MATERIALS COMMISSION 47. KOKOUS KROATIAN TROGIRISSA 31.3. – 2.4.2016

Osallistujat

Osanottajat 10:sta maasta olivat Roman Sykora pj Itävalta, Serge Hailes Luxemburg, Zdislaw Salamonowicz Puola, Denis Giordan Ranska, Ilpo Tolonen Suomi, Mario Starcevic Kroatia, Ksenia Vihrina Eesti, Jan Steen Jensen Tanska, Bojan Hrepnevik Croatia ja Daniel Haggarty Englanti, uusi sihteeri.

Poissa olivat mm., Dimosthenis Ragkavas Kreikka, Eszter Szilágyi Unkari, Gene Carlson USA Abrantas Jose Portugal, Dirk Geens Belgia Ove Brunström Ruotsi , Jurgen Langenberg Saksa Lubica Batova Slovakia, Jiri Matejka Tsekki , Martin Van De Watering Hollanti ja Igers Urbanovic Latvia,

Torstai 31.3.2016 (09:00-17:30)

Avaus

Kokous pidettiin Trogirissa ja puheenjohtaja Sykora toivotti osanottajat tervetulleiksi Kroatiaan.

Esittäytyminen

Osanottajat esittäytyivät, koska kokouksessa oli mukana uudet edustajat Eelistä ja Tanskasta.

Edellisen, Puolan kokouksen pöytäkirja

Puheenjohtaja esitti edellisen kokouksen pöytäkirjan. Pöytäkirja hyväksyttiin

Uuden sihteerin valinta ja syksyn 2016 kokouksen isäntä

Uudeksi sihteeriksi valittiin yksimielisesti Daniel Haggarty Englannista. Syksyn kokouksen isäntä ollee Tanska.

Kansalliset raportit

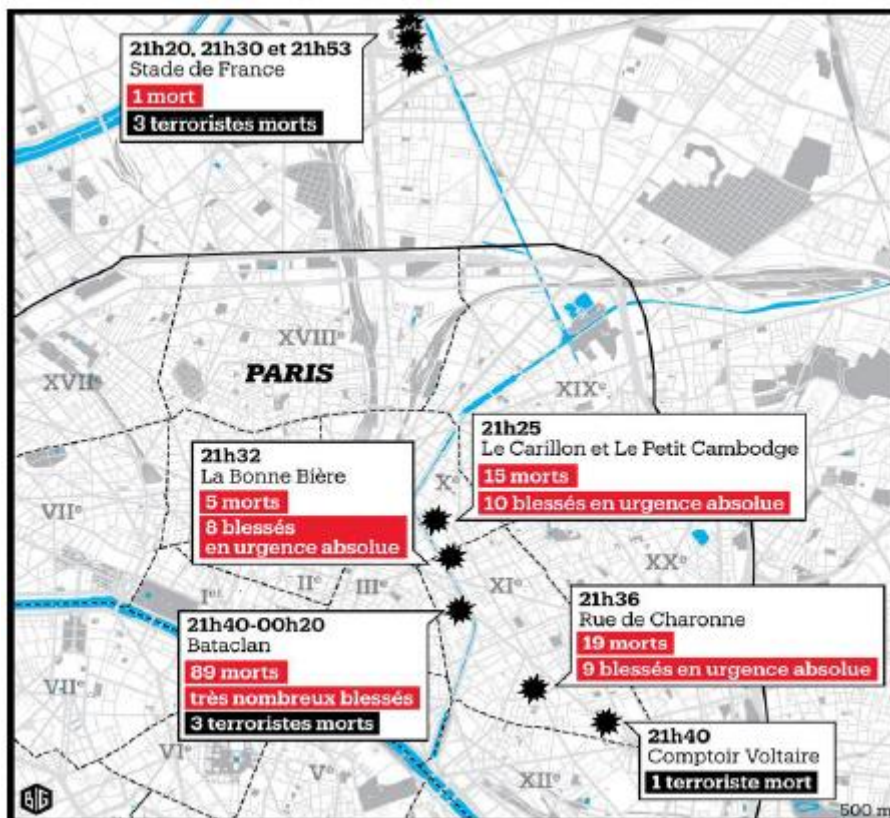
Ranskan edustaja kertoi viime vuoden olleen poikkeuksellinen terrori-iskujen vuoksi. Terroriteot alkoivat 7.1.2015 Pariisissa Charlie Hebdo pilapiirroslehden toimitukseen tehdyllä iskulla, jossa uhreja oli 12. Jo kahta päivää myöhemmin 9.1.2015 iskettiin Pariisissa myymälään, jossa menehtyi 4 henkilöä. Helmikuun 3. päivä kuoli terrori-iskussa 3 sotilasta. Kesäkuun 26. päivä räjäytettiin 2 öljysäiliötä.

Kahdessa oheisessa kuvassa on esitetty iskujen ajankohtia.

Les attaques terroristes en France depuis un an

France national report - spring
2016 V1

Pahin terrori-iskujen sarja käynnistyi 13. lokakuuta 2015 kello 21:20 lähellä Stade De France urheilustadionia. Iskussa menehtyi itsensä räjäyttänyt terroristi ja yksi sivullinen. Tapahtumassa oli ollut onnea matkassa, sillä terroristi oli myöhästynyt liikenneuhkan vuoksi, eikä ehtinyt stadionille sisään.

5 minuuttia myöhemmin kello 21:25 tapahtui ammuskelu rue Bichat kadulla, jossa menehtyi 15 ja loukkaantui 10 henkilöä.

Kello 21:30 räjäytti toinen itsemurhapommittaja itsensä lähellä Stade de France stadionia - hänkin oli myöhästynyt. Räjähdyksessä kuoli vain terroristi itse.

Kaksi minuuttia myöhemmin kello 21:32 alkoi ammuskelu paikassa rue de la Fontainen-au-Roi. Tässä tapahtumassa menehtyi 5 ja haavoittui 8 henkeä.

Neljä minuuttia edellisen ammuskelun jälkeen kello 21:36 ammuttiin rue Charonnella. 19 ihmistä kuoli ja 9 loukkaantui.

Jälleen 4 minuuttia myöhemmin kello 21:40 itsemurhapommittaja räjäytti itsensä boulevard Voltairella. Yksi sivullinen loukkaantui.

Pahin isku käynnistyi edellisen iskun aikana kello 21:40. Kolme terroristia tunkeutui Bataclan teatteriin ja he aloittivat siellä ampumisen. 89 sivullista kuoli ja kolme terroristia. Heidän lisäksi loukkaantui lukemattomia ihmisiä.

Kello 21:53 kolmas itsemurhapommittaja räjäytti itsensä lähellä Stade de Francea. Ei muita kuolleita tai loukkaantuneita.

Yhteenvedona terrorismisarjalle kyseisenä päivänä oli 130 kuollutta uhria. Loukkaantuneiden määrä oli 352 - 368 välillä. Heistä 80:llä oli vakavia vammoja. Uhreja oli 26 eri kansallisuudesta.

Yhteenvedoa tapahtumista

Hätäkeskukseen tuli tapahtumapäivän aikana 93 000 puhelua, joista 10 000 liittyi todellisiin avunpyyntöihin. Suurin osa puheluista koski ihmisten huolta tapahtumista ja he halusivat keskustella sen sijaan, että olisivat etsineet tietoa uutisten välityksellä.

Ihmiset, joilla oli pieniä vaivoja/sairauksia, ohjattiin yksityislääkäreille tai heitä pyydettiin soittamaan uudelleen seuraavana päivänä.

Päivän aikana asiaa puitiin 29 000 kertaa tweetissä ja 49 000 kertaa Facebookissa.

Ammuskelua luultiin ensin jengien väliseksi taisteluksi. Hätäkeskus sai epätarkkaa tietoa tapahtumista mm osoitteiston osalta. Pariisin 1 500 palomiehestä 450 osallistui terroristitekojen seurausten hoitamiseen. Muut hoitivat päivittäisiä onnettomuuksia.

Pelastustoimen taktiikkana oli perustaa loukkaantuneiden kokoamispaikka niin lähelle kuin mahdollista mutta kuitenkin turvalliseen paikkaan. Näitä turvallisia paikkoja olivat mm. kerrostalojen sisäpihat, joihin oli ajoyhteys kadulta ja joiden vahvarakenteiset metalliportit saatiin tarvittaessa suljettua nopeasti.

3. iskun jälkeen kohteisiin lähetettiin vain pieni määrä yksiköitä ja vasta tilanneraportin jälkeen hälytettiin todella tarvittava määrä pelastushenkilöstöä.

Liikkuvaa johtokeskusautoa käytettiin organisoimaan poliisin, ensihoidon ja pelastustoimen yhteistoimintaa.

Ambulanssit tulivat kohteisiin kuin normaaleihin onnettomuuksiin. Pelastushenkilöstöön kohdistuvan riskin vuoksi pitäisi määrittää aina tulokynnys, josta yksiköt voidaan turvallisesti ohjata tapahtumapaikalle.

Pelastustoimen yksiköihin tarvitaan uhreja varten kevyitä paareja, pikasiteitä, ilmalastoja jotka toimivat myös painesiteinä jne. Uhrien saamat vammat olivat vastaavia kuin sotavammat.

Ranskan edustaja jakoi myös esityksen asioista, jotka tulee ottaa huomioon vastaisuudessa terrorismitapauksissa. Esitys ei ole julkinen. Toimitan sen viranomaiskäyttöön.

Kroatian edustaja kertoi 6.11.2015 kello 10:00 Zagrebin lähellä tapahtuneesta vaarallisen aineen päästöstä. Oudosta hajusta oli tullut useita puheluja hätäkeskukseen. Kohteessa oli säiliöauto mutta sen kuljettaja ei tiennyt lastin sisältöä. Ajoneuvossa ei ollut merkintöjä eikä kuljettajalla ollut rahtikirjoja eikä myöskään ADR-ajolupaa. Hajun alkuperäksi paljastui läheinen viemäri. Palokunta sai selville, että kuljettaja oli pessyt säiliön ja laskenut pesuveden viemäriin. Voimakkaan hajun vuoksi jouduttiin evakuoimaan 2 koulua ja läheinen lastentarha. Ainetta ei tunnistettu. Kuljetusyhtiö ei ole korvannut viemäristön puhdistustyötä. (Suomessa oli pääkaupunkiseudulla vastaavanlainen yhtiö, joka laski tuotteet suoraan läheisiin ojiin. Yhtiön toiminta keskeytettiin ja asia vietiin oikeuteen.)

Slovenian edustaja kertoi maan vakinaisten palomiesten määräksi 900 ja vapaaehtoisten määrän olevan useita tuhansia. Vapaaehtoisten vaarallisten aineiden koulutus ja koulutuksen suunnittelu kuuluu hänelle. Ko. vaarallisten aineiden opetus on kolmella tasolla.

Slovenian pelastustoimi on osallistunut pakolaiskysymyksissä majoituspaikkojen olosuhteiden järjestämiseen mm sähköt, juomavesi jne. Pelastustoimen henkilöstöllä ei ole kuitenkaan suoraa kontaktia pakolaisiin.

Englannin edustaja kertoi, että heillä on National Operative Guidance, jossa käydään läpi ympäristövahinkoja, tulvia, johtamista, palo- ja pelastusasioita, kuljetuksiin liittyviä vaaratekijöitä, metsäpaloja ym. Ohje ollee suunnattu lähinnä ylätason päättäjille. Oppaan vaarallisten aineiden osuus sai hyväksynnän maaliskuussa 2016. Ko. osuuden seuraava vaihe käynnistyy huhtikuussa 2016 ja kolmas vaihe maaliskuussa 2017.

Hän esitteli lyhyesti myös joulukuun 6. 2015 alkaneen tulvatilanteen koillisessa Englannissa. Yhden päivän aikana satoi koko kuukauden sademäärä ja tulvan saartamaksi jäi n. 60 000 rakennusta. Tulvatilanne kesti tammikuun 2016 alkuun saakka. Tilanteen aikana kävi myös tulvan aiheuttamana kolme eri vaarallisten aineiden vahinkoa. Näissä vahingoissa ei kuitenkaan aiheutunut henkilövahinkoja. Sateista saatiin ennakkovaroitus säätieteilijöiltä.

Eestin edustaja kertoi heillä käynnistyneen koulutusohjelman suunnittelun mm LNG:n varalle. Ongelmana on vielä puute varusteista ja kalustosta ko. aineen vahinkoihin. Pelastustoimella ei ole LNG ja LPG tilanteita varten sopivaa pumppauskalustoa (kuten ei ole muillakaan mailla - pumppauskalusto ja sen käyttöhenkilöstö pyydetään toiminnanharjoittajilta).

Eestissä on käynyt muutaman viikon aikana kolme ammoniakkiin liittyvää tilannetta samalla toiminnanharjoittajalla. Näistä yhdessä johti tapahtuma pelastustoimiin. Eestissä on käynyt myös pienimuotoinen säteilyyn liittyvä onnettomuus. Hän lupasi laatia asiasta esityksen komissiolle.

Itävallan edustaja (pj) kertoi heidän päivittävän Hazmat flip bookin. Heillä on valmistunut myös uusi koulutusvideo: Danger identification and labelling. Esillä on ollut myös mm. räjähdysvaarallisten tilojen inertointia hiilidioksidilla ja typellä, korkean paikan pelastustoiminta vaarallisten aineiden yhteydessä, keinosavujen käyttö pelastustoimen harjoituksissa ja tarvittavat hengityksen suojaimet, liittium akkujen turvallisuus sekä vaarallisten aineiden onnettomuudet tietunneleissa.

Asetyleenipullojen ampuminen palotilanteessa kiinnostaa Itävallassa edelleen. Ampuminen saattaa kuitenkin johtaa muun vaarallisen aineen pullon osumaan. Yhteistyössä poliisin kanssa he kokeilivat ampua 200 barin happipulloja (50 l). Pullo lentää osuman saatuaan kuin raketti. Ampumisesta näytettiin video.

Netissä annetaan nykyään ohjeita itsemurhan tekemiseen. Osa toteutustavoista on sellaisia, jotka aiheuttavat vaaratilanteen myös pelastajille/sivullisille. Hän antoi yhden nettiosoitteen asiasta <http://endegut.info/Methoden.html>

Pelastustoimi on antanut infoa puupellettien lämmityskäytöstä ja varastoinnin mahdollisesta hiilimonoksidi-vaarasta.

Puheenjohtajan kuulumisia

Roman Sykora kertoi viime vuoden FEUn kokouksesta Wienissä.

CTIF on luonnostellut ohjelmaa kiinalaisten palomiesten vaarallisten aineiden koulutuksesta. Iran on osoittanut kiinnostusta CTIF:n jäseneksi.

PFOA (perfluoro octanoic acid) vaahtojen käytöstä on annettu FEUn ja CTIF:n yhteinen lausuma. Pelastustoimi tarvitsee ko. vaahtoa jossa PFOA pitoisuus on sama tai suurempi kuin 2 ppm. Tulevaisuus näyttää kuitenkin huonolta niiden jatkokäytön osalta.

Puheenjohtaja kyseli komissiolta vaarallisten aineiden mahdollisista elektronisista/sähköisistä lastitiedoista merellä ja tietojen saatavuudesta. Suomessa on Portnet. Mutta maaliikenteessä vaarallisten lastien sähköiset lastitiedot viranomaisten käyttöön onnettomuustilanteessa ovat vielä "hakusessa" euroopassa.

Puheenjohtaja kysyi myös tulevaisuuden komission tulevaisuuden "suunnasta" ja lupasi palata aiheeseen vielä viimeisenä kokouspäivänä. .

Perjantai 1.4.2016 (8:30-20:00)

Komissio vieraili aamupäivällä Trogirin telakalla, jossa valmistetaan sekä uusia aluksia, että korjataan vanhoja. Turvallisuustaso on nykyisin hyvä - yhtään pahempaa onnettomuutta ei ole tapahtunut 10 vuoteen. Tosin sitä ennen oli 4 työntekijän kuolemaan johtanut onnettomuus. Tämä onnettomuus aiheutti turvallisuustason noston. Osa johdosta tuomittiin jopa vankeuteen.

Telakalla oli rakenteilla lähes valmis säiliöalus 186 m pitkä, kaksoisrunkoinen ja -pohjainen alus. Kaksoisrungon välitila oli n 2 metriä. Telakalla oli myös useita suuria laivoja korjattavana samanaikaisesti. Oheisessa kuvassa on näkymä aluksen keulasta.

Telakalla valmistetaan asetyleeniä telakan tarpeisiin ~ 500 kg vuorokaudessa. Maaleja käytetään teräksen maalauksessa paljon ja niiden vaikutukselta suojaudutaan huolella, myös pintojen kuivauksen aikana n 3 vuorokautta. Maali on erikoismaalia ja valmistaja antaa sille 20 vuoden takuun.

Tietoa uusista Kroatian kehitlemistä Hazmat sivuista

Marion yhteistyökumppani esitteli ohjelman nykytilaa. Valitettavasti hotellin verkkoyhteydet eivät toimineet kaikilla - yhteydet riittivät vain muutamalle jäsenelle.

Osoite on Test.manex.hr ja käyttäjätunnus admin@manex.hr sekä salasana 4 merkkiä. Ohjelman käyttöä opetettiin n tunnin verran. Nykyiset kielet ovat Kroatia, Englanti, Saksa ja Italia. Tällä hetkellä sivusto toimii valmistajan serverillä. Noin vajaan vuoden kuluttua tiedosto siirrettäneen Kroatian pelastustoimen serverille. Kroatiassa on superadministerin oikeudet ja jokainen maa tulee saamaan jatkossa administerin oikeudet (eli maan edustaja) ja hän voi jakaa oikeuksia edelleen.

Puolan edustaja kertoi heillä käyneen 6 500 raportoitua vaarallisten aineiden vahinkoa ajalla 1.5.2015 - 20.3.2016. Osa niistä liittyi nestekaasulämmittimiin ja boilereihin

Tanskan edustaja kertoi 3.2.2016 käyneestä palosta Fredericassa. Onnettomuus tapahtui kello 21:30 täytettäessä säiliötä laivasta. 10 000 m³:n (ammonium nitrat fertilizer.) säiliö romahti ja osa nestemäisestä lannoitteesta valui vallin yli tielle. Palo saavutti 22:30 säiliön jossa oli 5 tonnia palmuöljyä. Palmuöljy oli säiliössä 72 c lämmössä. Palmuöljyn sulamispiste on hänen mukaansa n. 40 C. Illalla 4.2.2016 palo oli melkein sammutettu. Muutamien säiliöiden jäähdtytystä jatkettiin vielä. Aluetta kuvattiin pienoiskopterilla 5.2 aamulla ja Tanskan edustaja näytti tämän videon. Yksi paloauto sai vaurioita ajettuaan palmuöljy/lannoite seoksessa. - seurauksena oli korroosiovaurioita.

Tanskassa on aloittanut uusi pelastustoimen organisaatio 1.1.2016. Muutoksessa vähennettiin pelastustoimia 97 (kuntien määrä) noin 20:een. Muutos on vähän samanlainen muutos kuin Suomessa tehtiin vuonna 2004. Kunnat vastaavat myös Tanskassa pelastustoimen rahoituksesta..

Hän esitteli myös kloorin ja ammoniakkin leviämismalleja liittyen Seveso-laitoksiin. Hän oli laskenut mallit 31.3.2016 olleen todellisen sään mukaan

Hän kertoi myös huolensa palokuntien käyttämien vaahtojen tulevaisuudesta. Vaahdoissa on monia aineita, joiden käyttö on kielletty tai ollaan kieltämässä. PFOS on jo eliminoitu, seuraavana ollee PFOA.

Suomen osuudessa esittelin ensimmäistä kertaa M/S Thor Libertyn tapauksen, jossa Suomen kautta kuljettiin luvatta 159 tonnia tykkiruutia ja 69 Patriot ohjusta. Saksasta lähtenyt tykkiruuti oli lastattu 25 kg pahvilaatikoihin vastoin Saksan ja kansainvälisen merenkulun sääntöjä avoruumaan. Räjähdeiden olisi pitänyt olla lastattu kontteihin.

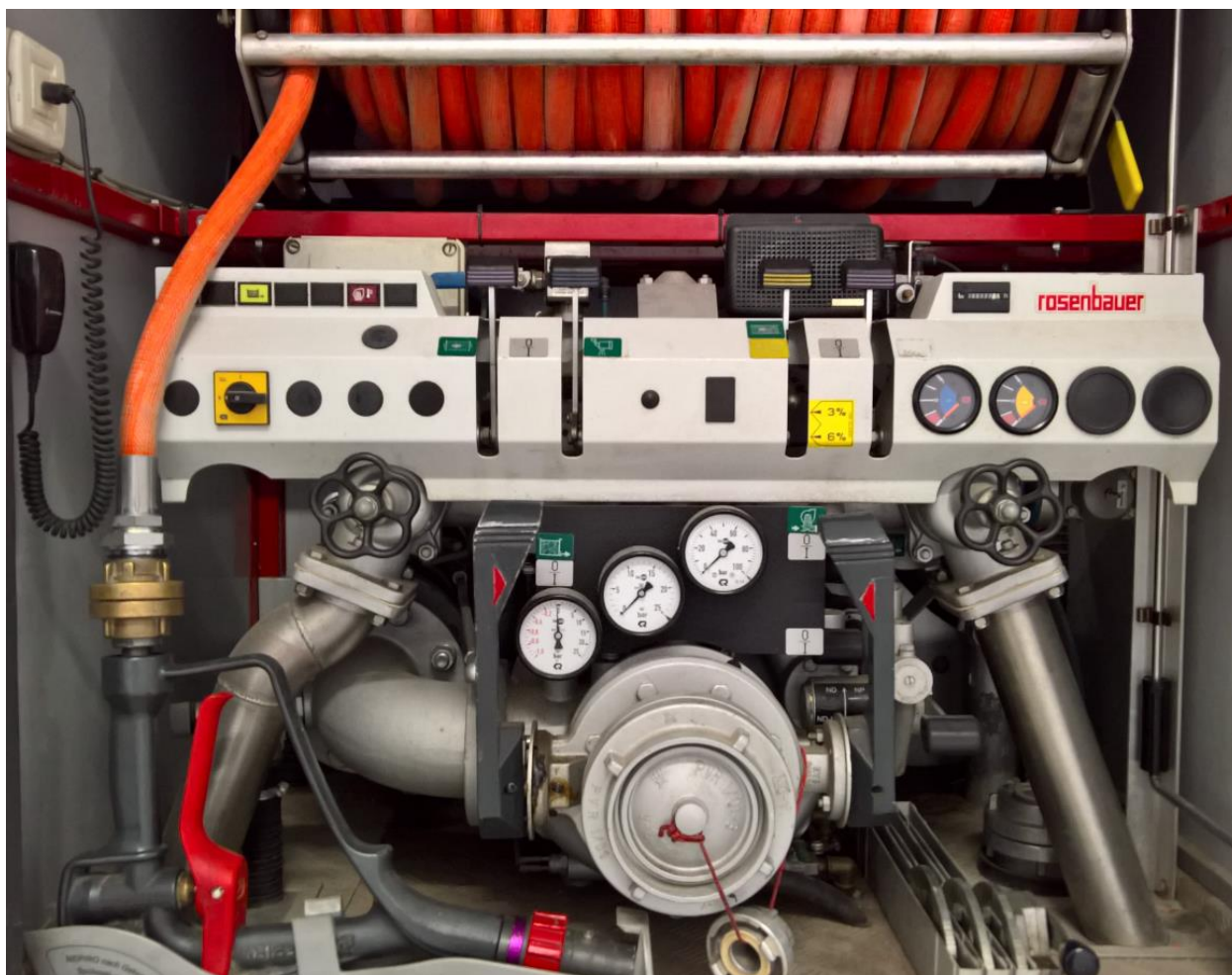
Kokouspäivän päätteeksi kello 17:30 -20:00 vierailtiin Trogirin uudella paloasemalla. Palokunta sai uuden paloaseman vanhan paloaseman viereiseltä tontilta. Vanhaa tonttia tarvittiin uutta rakennusta varten. Niinpä ensin rakennettiin paikallisiin olosuhteisiin nähden todella iso paloasema, johon palokunta muutti ja vasta sitten aloitettiin rakentamaan ko. uutta rakennusta.

Paloasemaa viimeistellään vielä. Sen pelkät rakentamiskustannukset olivat yli kolme miljoonaa euroa.

Maastopalot ovat kesäaikana rajuja. Tämä johtuu siitä, että alue rannikolla ja kesäaikana mereltä tuleva tuuli voimistuu rannikon kukkuloiden/vuorten rinteillä ja palo etenee hyvin nopeasti. Vaikka sammutushelikoptereiden (Kroatiassa on myös kaksi sammutuslentokonetta) valmius on noin puoli tuntia, niin palot ovat muodostuneet suuriksi kun kun kopterit ovat paikalla.

Palokunta käyttää pumppuja, joista saa sekä normaalia painetta, että korkeapaineista vettä. Jokaisessa aseman paloautossa oli ko. pumppu.

Oheisessa kuvassa on paloauton pumppu.

Lauantai 2.4.2016

Puheenjohtaja aloitti kertomalla minkälaisia varoitusmerkkejä saattaa tulla uusiin autoihin. Merkit liittyvät uuden tekniikan autoihin. LNG, LPG, hybridautot jne. Työ on haastavaa, koska tavoite on saada autonvalmistajat mukaan työhön. Työtä tehdään myös autojen pelastuskorttien saamiseksi (CTIF:n alaisuudessa on ”uuden teknologian komissio”). Puheenjohtaja kysyi myös, jos jollakulla on parempaa tietoa liittyen vetyautoihin.

Tulevaisuuden työtä ja ”vastuuhenkilöt”

Puheenjohtaja kävi läpi nykyiset työt ja tulevaisuuden töitä, sekä nimesi vastuuhenkilöitä

- Kaasuuntuvien nesteiden peittäminen (ammoniakki, rikkidioksidi) - Ilpo, Jan Gene...
- HERCA WENRA - Denis
- ECOSOC WP15 joint meeting UN - Roman
- Workshop NTC - Denis
- EU CBRN Action Plan - Denis
- Kaupan kemikaalit - Ilpo (työn päättäminen)
- IAEA First responder paper (TMT paper ?) - Denis
- Uudet HazMat sivut - Mario
- LNG - koko ryhmä
- ZIKA virus - avoin
- Tilastot - avoin
- EIGA ja asetyleenitaktiikat jäähdyttämisessä (ajankohtainen edelleen)
- Equipment and capabilities - French conference 2014 (tehty)
- Aurinkopaneelit katoilla, niiden turvallisuus - Roman kysyy myös muilta komissioilta, kuka ottaa ”kopin”

Työryhmä työskentely

Komissio jakautui kahteen työryhmään; sähköiset lastipaperit vaarallisille aineille ja LNG työryhmään, jossa toimin puheenjohtajana.

Pelastustoimelle suunnattuja ohjeita LNG:n vaaratilanteille on hyvin harvalla maalla. Komissio on työskennellyt Ruotsin maantiekuljetusohjeen kanssa ja antanut jo suosituksen käytännöistä, jotka tulisi ottaa huomioon laadittaessa yksittäisen maan ohjetta Ruotsin ohjetta noudattaen.

LNG työryhmällä oli käytössään tuoreet Hollannin laatimat ohjeet (6 kappaletta, kukin 2 sivun mittainen), jotka Hollannin edustaja oli kääntänyt englannin kielelle. LNG työryhmä laatii em. CTIF:N suositukset myös Hollannin ohjeille, jotta kullakin CTIF:n jäsenmaalla olisi valmius laatia omat kansalliset ohjeensa LNG:n vaaratilanteisiin. Suositukset on tarkoitus saada valmiiksi suurelta osin jo syksyn Tanskan kokouksessa.

Kokouksen lopettamismuodollisuudet

Puheenjohtaja Sykora otti vastaan CTIF:n lipun Kroatian, isäntämaan edustajalta Starcevicilta ja kiitti häntä hyvistä kokousjärjestelyistä.

Sykora ojensi lipun syksyn 2016 kokouksen isäntämaan Tanskan edustajalle Jan Steen Jensenille. Kokous järjestettäneen lokakuussa 2016.

Kuvassa vasemmalta Jensen, Starcevic ja puheenjohtaja Sykora.

Ilpo Tolonen